Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 2 (Kolay düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 2

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.5.3.3** Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını karşılaştırabilme	Hammurabi Kanunları: Babil – Mezopotamya. Kadeş Antlaşması: Hititler – Anadolu.	Hammurabi Kanunları **(3 p)** Kadeş Antlaşması **(3 p)** **Toplam: 6 p**
1b		Benzerlik: İkisi de yazılı belgedir ve düzeni sağlamaya yöneliktir. Fark: Hammurabi Kanunları bir ülkenin içindeki insanlar arasındaki düzeni sağlar; Kadeş Antlaşması ise iki devlet arasında barışı sağlar.	Benzer yön **(5 p)** Farklı yön **(6 p)** **Toplam: 11 p**
2a	**SB.5.4.1** Demokrasi ve cumhuriyet kavramları arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	B ülkesi. Çünkü yöneticiler halk tarafından belirli bir süre için seçilmektedir.	B ülkesi **(3 p)** Gerekçe **(3 p)** **Toplam: 6 p**
2b		Seçme ve seçilme hakkı, düşünce özgürlüğü. Halk seçimlerle yönetime katıldığı ve düşüncesini söyleyebildiği için egemenliği gerçekten kullanır; bu da cumhuriyetin “egemenliğin millete ait olması” ilkesini güçlendirir.	Demokrasinin iki özelliği **(5 p)** Cumhuriyetle ilişkisini açıklama **(6 p)** **Toplam: 11 p**
3a	**SB.5.4.2** Toplum düzenine etkisi bakımından etkin vatandaş olmanın önemine yönelik çıkarımda bulunabilme	Topluma karşı sorumluluğunu yerine getirip ihtiyaç duyan insanlara yardım etmiştir; komşularını da davet ederek başkalarının katılımını sağlamıştır.	Topluma katkıyı belirtme **(4 p)** Başkalarını harekete geçirmeyi belirtme **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Hastanelerde kan sıkıntısı azalır, ameliyat ve tedavi bekleyen hastalara daha hızlı yardım edilir; toplumda dayanışma güçlenir.	Sağlıkla ilgili etki **(4 p)** Dayanışma / toplum düzeniyle ilişki **(4 p)** **Toplam: 8 p**
4a	**SB.5.4.2** Toplum düzenine etkisi bakımından etkin vatandaş olmanın önemine yönelik çıkarımda bulunabilme	Can bir sorunu fark edip çözüm önermiş, düşüncesini okul meclisi aracılığıyla uygun yoldan iletmiştir. Bu, okul ortamında etkin vatandaşlık örneğidir.	Sorunu fark edip öneri getirmeyi belirtme **(4 p)** Uygun yolu (meclis) kullanmayı belirtme **(4 p)** **Toplam: 8 p**
4b		Öğrencilerin çoğunluğunun görüşü alındığı için karar benimsenir ve uygulanması kolaylaşır; öğrenciler kendilerini okulun bir parçası hisseder.	Kararın benimsenmesi / katılım **(4 p)** Okul düzeniyle ilişki **(4 p)** **Toplam: 8 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5a	**SB.5.4.3** Temel insan hak ve sorumluluklarının önemini sorgulayabilme	Eğitim hakkı (ayrıca oyun ve dinlenme hakkı da kabul edilir).	Eğitim hakkı **(6 p)** **Toplam: 6 p**
5b		Eğitim alamayan çocuk bilgi ve beceri kazanamaz, ileride istediği mesleği seçemeyebilir. Eğitimli bireyleri az olan bir toplum gelişmekte zorlanır. Bu yüzden eğitim hakkı hem kişi hem toplum için vazgeçilmezdir.	Çocuğun geleceğine etkisi **(5 p)** Topluma etkisi ve önem gerekçesi **(6 p)** **Toplam: 11 p**
6a	**SB.5.4.3** Temel insan hak ve sorumluluklarının önemini sorgulayabilme	Hak: kütüphaneden kitap ödünç alma (bilgiye ulaşma). Sorumluluk: kitabı zamanında ve zarar görmeden geri getirme.	Hak **(3 p)** Sorumluluk **(3 p)** **Toplam: 6 p**
6b		Kitaplar zamanında gelmezse diğer öğrenciler de kitap ödünç alma hakkını kullanamaz (metindeki gibi). Sorumluluk yerine getirilmezse başkalarının hakları zarar görür; bu yüzden haklar sorumluluklarla birlikte anlamlıdır.	Olaydan örnekle sonucu açıklama **(5 p)** Hak–sorumluluk ilişkisini sorgulayarak açıklama **(6 p)** **Toplam: 11 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.